

folytatott beszélgetésem is. Kétségtelen, hogy a nagyszámú amerikai magyarság ki van szolgáltatva a reakciónak, és ez ellen eddig alig történt valami. Mint első beosztott Vámbéry Rusztem professzor mellé kerülhetne, ahol kezébe vehetné az amerikai magyarság demokratikus átnevelésének és megnyerésének ügyét. Állandó tartózkodási helye nem is Washington volna, mert hiszen állandóan látogatnia kellene az Egyesült Államok magyarlakta városait és településeit. Mint szociáldemokrata, politikai érzékével, lendületével, szervező- és szónoki képességével mintegy predesztinálva van erre a szerepre. Hogy semmi félreértés ne merülhessen fel, hangsúlyozni kívánom, hogy én csupán azért nem kértem az első beosztott szerepének vállalására, mert valóban itt kizárólagos joggal szeretném irányítani Magyarország franciaországi képviseletét, és meggyőződésem, hogy két és fél hónapos vezetés után Szakasits tanácsos úrnak valóban nem felelne meg egy lényegében alárendelt szerep. Itt saját magamnak kell bizonyos taktikai lépéseket megtennem, és ezeknek keresztülvitelét nem bízhatom senki másra.³

Remélem, hogy egyetértés fenti javaslataimmal, amelyeket az ügyek megvizsgálása és a személyek alapos megismerése után tettem, és céloom az, hogy misziómat, melyet a külügyminisztériummal teljes harmóniában akarok betölteni, minél sikeresebben végzezhessen el. A fenti javaslatom kapcsán magánlevelet intéztem Vámbéry Rusztemhoz, Böhm Vilmoshoz és Bolgár Elekhez.⁴ Nagyon örülnék, ha levelemre minél hamarabb végleges választ kaphatnék. Egyelőre is köszönve fáradozásodat, és
vagyok szívélyes üdvözlettel

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

¹ Károlyi Mihályfi Ernő és Gyöngyösi János nevét következetesen -ffy és -sy végződéssel írta.

² Nem ismerjük Mihályfi vagy utóda esetleges írásos válaszát. Károlyi javaslatait nagyrészt elfogadták. Erős maradt első beosztott, de Pósfayra nem volt szükség, miután Havas - akiben a külügy irányítói jobban bíztak, mint Károlyi gondolta volna - lett a második beosztott tanácsos. Szabó Zoltán kultúrattasé lett, Gyomai és Fejtő beosztását a kérthéz képest megcserélték, talán azért is, mert Fejtő nem vállalta a diplomata státussal járó kötelességeket.

³ Károlyinak nem voltak személyes kifogásai Szakasits György ellen, egyszerűen félt attól, amint le is írja, hogy a miniszterelnök-helyettes fia személyében politikai ellenőre legyen. Ezt a kívánását nem teljesítették, nyilván Szakasits Párizsban akart maradni, de ezután kizárólag a spanyol, majd később még latin-amerikai ügyekkel foglalkozott, nem folyt be a követség ügyeibe, csupán helyettesítette a Párizsból gyakran távol levő Károlyit, amikor őt bízták meg ezzel. Viszonyuk a továbbiakban teljesen korrektnek tűnik.

⁴ Vagyis a washingtoni, stockholmi és londoni követhéz. A Böhmhöz írt levelet 308. sz. alatt közöljük, a Bolgárhöz és Vámbéryhöz az írt levelet nem ismerjük.

310. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1947. augusztus 28.)

Megbízólevelem átadása augusztus 27-én megtörtént. Köztársasági elnök szívélyes hangú beszélgetésben hangoztatta:

Emlékezetében van közös szereplésünk a két háború között.

Magyar-francia barátság ezeréves, ha voltak legutóbb zavaró felhők, ezeket segítséggel el fogjuk tűntetni, ezt erősen hangsúlyozta, barátságot továbbra is sikerrel fogjuk kiépíteni, elsősorban kulturális téren.

Augusztus 26-án meglátogattam Bidault helyettesét, Teitgent, beszélgetés szívélyes volt, felhívta figyelmemet Sorbonne-on magyar tanszék felállításának aktualitására.

Látogatásaimat folytatom.¹

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ Megbízólevele átadása napján érkezett Párizsba feleségével Károlyi unokaöccse (Károlyi József fia), Károlyi István. Augusztus 27-étől két hétig a követségen laktak. Károlyi a továbbiakban is segítette letelepedésüket, összehozta őket művészbarátaival, Lucien Vogel családjával, akikkel Károlyi megérkezése után rögtön felvette a kapcsolatot.

311. KÁROLYI MIHÁLY MIHÁLYFI ERNŐHÖZ

(Párizs, 1947. szeptember 2.)

Az Office Juridique Française International arról értesít, hogy nemzetközi szerződések és egyezmények gyűjteményét szándékozik kiadni. Eme kiadványhoz szüksége volna különböző adatokra, amelyek Magyarország diplomáciai kapcsolatainak újrafelvételére vonatkoznak. Mellékelem az Office Juridique kérdőívét, amely szerint választ kér arra, hogy Magyarország melyik állammal mikor vette fel a diplomáciai kapcsolatot.

Tisztelettel kérem a kérdőív mielőbbi megválaszolását.¹

MOL XIX-J-1-k 5. doboz 4/b (eredeti)

¹ A Külügyminisztérium válaszát a kért adatokkal szeptember 24-én küldték el Károlyinak. Szeptember 27-én Károlyi megsürgette a kért felvilágosítást: „Tekintettel kinyomatás közelségére 2378. sz., legutolsó futárral küldött felterjesztésemre sürgős választ kérek.” (*Uo. egykorú másolat*) A két levél nyilván keresztelte egymást.

312. MIHÁLYFI ERNŐ TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. szeptember 3.)

Hivatkozással 69. számú rejtjeltáviratára:

Sorbonne-on létesítendő magyar tanszék mielőbbi felállítását illetékes francia szerveknél kérem szorgalmazni.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

313. KÁROLYI MIHÁLY MIHÁLYFI ERNŐHÖZ

(Párizs, 1947. szeptember 5.)

Fenti számú rendeletét kézhez vettem, és tisztelettel kérem Miniszter Urat, hogy Gócza Sándor altiszt hazarendelésétől eltekinteni sziveskedjék.

Nevezettet mint a követség épületéhez beosztott altisztet megbízhatónak és nélkülözhetetlennek tartom. Ezen megállapítások nem vonatkoznak a másik két altisztre, ezért tisztelettel kérem, hogy Gócza Sándor helyett Németh vagy Kovács altiszt hazarendelésére sziveskedjék utasítást adni.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)